

Motion till riksdagen 2009/10:Sf289

av Désirée Pethrus Engström (kd)

Hedersrelaterat våld

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att hot om hedersrelaterat våld bör skrivas in som giltigt asylskäl i utlänningslagen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av ett hälsointyg för att skydda unga flickor mot könsstympning.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inte tillåta undantag för ingående av äktenskap för barn under 18 år.²
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skyddat boende ska erbjudas alla kvinnor som söker hjälp för hedersrelaterat våld.¹
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stödprogram ska utarbetas för kvinnor som faller offer för hedersrelaterat våld.¹

¹ Yrkandena 2, 4 och 5 hänvisade till SoU.

² Yrkande 3 hänvisat till CU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

En undersökning gjord i Stockholm visar att så många som var sjätte person har inskränkningar i det framtida valet av äktenskapspartner. Många ungdomar känner oro inför resor till hemlandet, efter att de slutat skolan, på grund av risken att bli bortgift mot sin vilja. Tvångsäktenskap är bara en flera typer av hedersrelaterat våld. Andra former av hedersrelaterat våld är misshandel, könsstypning och i de allra värsta fallen hedersmord.

Utlänningslagen

Vad som kännetecknar en flykting och vilka förföljelser eller hot man skall riskera att utsättas för i hemlandet för att behöva skydd i Sverige regleras i utlänningslagen. Trots att vi vet att kvinnor i mindre utsträckning än män kan skyddas från hedersrelaterat våld av myndigheterna i hemländerna finns det idag inget i utlänningslagen som specifikt omnämmer dessa aspekter.

Om det finns risk att en kvinna kan bli utsatt för hedersrelaterat våld bör detta vara ett skäl för att, med dagens gällande regler, få asyl. Varje fall måste självklart prövas för sig, men det måste vara möjligt att använda sin utsatta situation som asylskäl och möjlighet till uppehållstillstånd ska självklart finnas.

Intyg mot könsstypning

Kvinnlig könsstypning är en förkastlig sedvänja, och det finns enligt uppgift cirka 150 miljoner könsstypade kvinnor i världen. Denna tradition kan inte tillskrivas någon nationalitet, religion eller etnisk grupp men är högst levande i och med att 8 000 flickor könsstypas varje dag någonstans i världen. Vissa av dessa är svenska flickor som mot sin vilja utsätts för denna tortyr. Oftast sker ingreppet i föräldrarnas hemland dit flickorna åker sommartid.

För att skydda flickor från att utsättas för könsstypning bör vi enligt fransk modell införa ett "hälsointyg". Hälsointyget ska tydligt visa att könsstypning är förbjudet enligt svensk lag. Intyget ska också visa att föräldrarna har ansvaret för flickan och således kan dömas enligt svensk lag även om könsstypning sker i annat land än Sverige. Släkten i hemlandet, som ofta är de som utför brottet, kommer således att skada föräldrarna och göra dem till brottslingar i Sverige. Intyget blir därmed ett stöd för de föräldrar som vill skydda sina barn när de reser till hemlandet.

Ett hälsointyg skulle kunna rädda många unga flickor från att bli könsstypade och Socialstyrelsen bör få i uppdrag att utforma ett sådant intyg. Intyget bör sedan kunna utfärdas av barnavårdscentralen för barn upp till sex års ålder och därefter av skolhälsovården.

Tvångsgifte och barnäktenskap

Tvångsgifte är en helt oacceptabel företeelse i ett fritt land och åtgärder bör vidtas för att så långt som möjligt motverka det. Att vi i Sverige i vissa fall ger undantag till att flickor under 18 år gifts bort är inte acceptabelt. Ett stort problem i sammanhanget är också att länsstyrelserna som tar besluten bedömer ärenden mycket olika. I vissa län är det så gott som omöjligt att få undantag medan man i andra län godkänner de allra flesta. För att visa på vårt samhälles åsikt i frågan om tvångsgifte och barnäktenskap bör möjligheten till undantag tas bort helt.

Stöd till utsatta kvinnor

Det är mycket svårt att veta hur omfattande den hedersrelaterade brottsligheten är i Sverige. Anmälningsbenägenheten är låg och det är därför ett stort mörkertal av icke anmälda brott. Enligt länsstyrelserna i Stockholm, Göteborg och Malmö har minst 400 unga kvinnor sökt hjälp för att de känner sig hotade av sina familjer. På grund av resursbrist har mindre än 5 procent av dessa kvinnor erbjudits skyddat boende. Så får det självklart inte vara, och resurserna för att ta hand om utsatta kvinnor måste öka.

För de flickor som söker hjälp av samhället ska det utarbetas stödprogram. Dessa program ska innehålla skyddat boende, övriga fysiska skyddsanordningar, utbildning i personskydd, möjlighet till regelbundna samtal med erfaren kurator eller psykolog, möjlighet till utbildnings- och yrkesvägledning samt hjälp och stöd att upprätta en levnadsplan för de närmaste åren. Det är mycket viktigt att tidiga satsningar riktas mot hela familjen i syfte att motverka motsättningar inom familjen som kan leda till hedersrelaterat våld.

Stockholm den 2 oktober 2009

Désirée Pethrus Engström (kd)